

Förbättra stadens kontroll av bygg- och rivningsavfall

I stadens avfallsplan står klart och tydligt att den enskilt största volymen avfall som hanteras i kommunen är bygg- och anläggningsavfall. En stor del av den rivning och sanering som görs i Sverige utförs i Stockholmsregionen. Under två veckor i augusti 2020 låg det projekt för ca 500 miljoner kronor ute på marknaden för förfrågan. Det är oerhört viktigt att dessa rivningar sker på ett korrekt sätt så att miljöfarligt avfall inte hamnar i naturen. Idag finns dock oseriösa aktörer som vinner upphandlingar eftersom de dumpar priserna genom att inte hantera och redovisa avfallet på rätt sätt.

Enligt miljöförvaltningen finns inom avfallsområdet en utbredd fuskproblematik. Samtidigt är området komplext och omfattande. Detta gör tillsynen särskilt kostnadskrävande eftersom ansvarig verksamhetsutövare i dessa fall ofta visar sig sakna tillgångar. Dessutom är ansvarsfrågan i sig en del i hela fuskproblematiken.

Staden måste förbättra sin kontroll över miljöfarligt avfall. Miljöförvaltningen gör idag endast ett fåtal tillsynsbesök vid rivningar, cirka 10 per år, och har under år 2020 inte stött på någon alarmerande brist i hanteringen. Samtidigt vet vi att det finns stora brister hos oseriösa aktörer, i september 2020 anhölls ägarna till ett av de största återvinningsföretagen för grovt miljöbrott. Tillsynsarbetet är viktigt och behöver utökas.

I Botkyrka började ett avfallsberg brinna. En stor del av avfallet kom från Stockholms stad. Branden ledde till att invånare tvingades evakuera från sina hem, farliga ämnen läckte ut i grundvattnet och genom luften spreds farliga ämnen till stora områden som nu inte längre är odlingsbara. Brandens bakgrund ligger i brister hos oseriösa återvinningsföretag som inte hanterar miljöfarligt avfall korrekt. Detta är ett av flera exempel på när miljöfarligt skräp har dumpats och självantänd, istället för att hanteras och sorteras rätt. Med bättre samarbete mellan kommuner går det att undvika att dessa avfallsberg fylls på med avfall från grannkommunerna.

Utöver att tillsynsarbetet behöver utökas krävs det även förebyggande insatser. I stadens egna upphandlingar behöver miljöförvaltningen komma in och bidra i tidigt skede och för det krävs samarbete med de upphandlande verksamheterna, så som exploateringskontoret. Med samarbete i tidiga skeden kan kravställningarna i upphandlingsunderlagen och granskningen av anbuden förbättras ur miljösynpunkt.

Det finns också mer att göra när det kommer till bygg- och rivningsavfall som ställs ut i byggsäckar. Företag som hindrar framkomligheten på våra gator måste straffas. Idag hanterar miljöförvaltningen inte denna fråga alls, utan hänvisar endast till trafikkontoret. Dessa förvaltningar har dock olika verktyg att använda för att förbättra situationen. Med bättre samordning inom staden skulle situationen med byggsäckar på våra gator kunna förbättras.

Vi har vid upprepade tillfällen lyft att ambitionerna inom avfallsområdet måste höjas. Vi har lyft förslag om alltifrån rivningsavfall och miljöfarligt avfall till plastavfall och nedskräpning. Den grönblå majoriteten har dock inte velat höja ambitionerna och har helt ignorerat våra förslag, exempelvis för en mer ambitiös avfallsplan.

Vi menar att tillsynen behöver öka, men att detta i sig inte är tillräckligt för att komma tillrätta med problem med fusk inom avfallsbranschen. Tillsynsarbetet måste kompletteras med förebyggande insatser. Hela avfallsarbetet inom staden måste hållas ihop för att nå ordentligt resultat. För att motverka fusk och organiserad brottslighet måste tillsynen och kontrollen utvecklas i samverkan med även andra myndigheter så som Polisen, Skatteverket och tillståndsenheten.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås kommunfullmäktige besluta:

- Att förstärka tillsynen av bygg- och rivningsavfall.
- Att öka de förebyggande insatserna för bättre hantering av bygg- och rivningsavfall.
- Att inleda ett samarbete med andra kommuner i syfte att förhindra oseriösa aktörer.
- Att förbättra samverkan inom staden och med andra myndigheter så som Polisen, Skatteverket och tillståndsenheten för att komma tillrätta med byggsäckar, fusk och organiserad brottslighet.

Stockholm den 3 maj 2021

Emilia Bjuggren (S)